

ЁН НЕВЫСОКАГА росту, камлюкаваты, як малады дубок. На адкрытым твары з-пад броваў глядзяць уважлівыя вочы. З павязкай на валасах, прысыпаных, нібы снегам, сівізнай, у доўгім фартуку выглядае Юрый Боўда, як старадаўні ганчар. На апошнім усебеларускім свяце "Ганчарны круг" Юрый Іванавіч быў прызнаны кампетэнтным журы лепшым майстрам у жанры мастацкай керамікі. Але робіць ён не толькі керамічныя вазы. Дзівосныя і разнастайныя яго гладышы. І наогул усё тое, што сыходзіць з яго далоняў, — самабытнае, непаўторнае.

Майстар бярэ гліняны бохан, адразу ад яго "лусты" і пачынае камячыць у руках. Яны ў Боўды моцныя, але ў той жа час пяшчотныя. Нібы перадаюць сваю цэплыню гліне...

— Пасля таго, як нарыхтоўку гліны, — расказвае Юрый Іванавіч, — яна доўга спее ў спецыяльных буртах. Потым раблю з яе вось такія боханы. Працую толькі з той сыравінай, якая мае высокую спеласць.

Боўда кладзе камяк гліны на ганчарны круг, садзіцца за яго і пачынае працаваць.

*Ганчар, ты — натхнення
свайго гаспадар,
Сам Бог табе даў гэты
сонечны дар,
Шчыруеш — і з гліны ў
натхнёных руках*

наваняў гліняных вырабаў. Боўду прынялі вучнем фармоўшчыка. Але Юрый вучыўся не толькі фармаваць вырабы з гліны, але і абпальваць іх, рабіць глазуроўку.

ваўся майстрам сувенірнага цэха ў Бабруйскім мастацкім вучылішчы. Закончыў мастацкае аддзяленне Віцебскага педінстытута, стаў майстрам вытворчага абучэння. Даў

дзейнічае гаспадарчаразліковае народнае аб'яднанне "Стары майстар", у якім і працуе зараз Боўда. Кіраўнік аб'яднання Леанід Няхайчык аўтарытэтна заяўляе:

— Юрый Іванавіч — гродасць наша. Яго самабытныя работы былі адзначаны на салідных выстаўках народнага мастацтва не толькі ў Беларусі, але і ў Галандыі, Германіі, Францыі. І ў паўсядзённым жыцці аб'яднання нам без Боўды не абыйсццяся.

"Стары майстар" выконвае заказы па афармленню ўстаноў культуры вобласці. Узяць хоць бы Бабруйскую раённую цэнтральную бібліятэку, побач з якой знаходзіцца невялічкая майстэрня Боўды. У гасцінай бібліятэкі Юрый Іванавіч зрабіў дзівосныя каміні, адзін выгляд якога ўжо настрайвае на высокія думкі. А майстар шчыруе над новымі сваімі творами.

*Няхай, як планета, твой
верціцца круг,
Няхай прадаўжаецца светлы
твой век —
І твора сыходзяць з тваіх
добрых рук,
Як з Божых далоняў сыйшоў
чалавек!
Іван ПЕХЦЕРАЎ.*

Людзі рэдкіх прафесій

Ганчарны круг Юрыя Боўды

*Народзіцца зноўку сама
прыгажосць.
Было так заўсёды ў мінулых
вяках —
У продках далёкіх. І сёння
так ёсць.*

Упершыню Боўда ўбачыў ганчарны круг у дзяцінстве. Жыў тады ён у вёсцы Цітаўка, якая цяпер стала прыгарадам Бабруйска. Атрымалася так, што пасля заканчэння сярэдняй школы хлопцу не ўдалося стаць студэнтам. Трэба было шукаць свой хлеб.

— У Цітаўцы ж ёсць керамічны цэх ад райпрамкамбіната, — сказала яму. — Там патрэбны фармоўшчыкі.

Юрый прыйшоў у цэх, дзе працавалі ўжо сем чалавек. Яны рабілі гэтулькі ж найме-

настаўнікі ў хлопца былі выдатныя. Самы старэйшы і вопытны з іх — Міхаіл Ламака. Сямідзесяцігадовы майстар ведаў, здавалася, усе тайны ганчарства. Хутка пад яго кіраўніцтвам Юрый налаўчыўся рабіць гладыш за 58 секунд! Паглядзеў тады Ламака на свайго вучня і сказаў:

— А ты, Юрка, віртуоз. За нейкую хвіліну ўправіўся з гладышам. І якасць — камар носа не падточыць. Абганяеш мяне...

Паступова Боўда так захапіўся ганчарнай справай, што не ўяўляў для сябе іншай. Таму і пасля службы ў арміі вярнуўся ў свой маленькі керамічны цэх, дзе працаваў яшчэ тры гады. Пасля ўладка-

пучэўку ў жыццё не аднаму маладому керамісту-мастаку. І сваё майстэрства філіграніў. Гэтаму спрыяла дружба Боўды з таленавітымі мастацкімі вучылішка Анатолям Кончупам і Валерыем Калтыгіным. Яны дапамаглі Боўду ўбачыць яшчэ не адкрытыя таямніцы мастацтва.

*Я думаю: хто ёсць ганчар
І з кім яго сябруе дар?
Ганчар — а ён душой мастак —
Мне адказаў з усмешкай так:
"Мой першы сябра — творчы
дух,
Другі — ганчарны добры круг,
Два сябры — кожная далонь,
А пяты сябра мой — агонь".*

Тры гады пры Бабруйскім раённым цэнтры культуры